

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
GİRİŞ	13

I. BÖLÜM

TÜRKİYE'DE VERGİ YARGISI SİSTEMİ

A. VERGİ YARGISININ İŞLEVİ.....	15
B. VERGİ YARGISININ HUKUK SİSTEMİ İÇİNDEKİ YERİ	17
C. TÜRK VERGİ YARGISININ TARİHSEL GELİŞİMİ.....	19
1. Osmanlı Devleti'nde Vergi Yargısı	20
2. Cumhuriyet Döneminde Vergi Yargısı	22
2.1. 1950 Öncesi Dönem	23
2.2. 1950 Sonrası Dönem.....	24
2.3. 1980 Öncesi Türk Vergi Yargısının Genel Değerlendirmesi.....	27
2.3.1. Vergi Yargısının Bağımsızlığına İlişkin Sorunlar.....	27
2.3.2. İdari Çözüm Yollarına İlişkin Sorunlar	28
2.3.3. Usul Hükümlerine İlişkin Sorunlar	29
3. 1982 Tarihli İdari Yargı Reformu ve Vergi Yargısı Sistemi.....	30
3.1. 1982 Tarihli İdari Yargı Reformuna Genel Bir Bakış	30
3.2. 1982 Tarihli İdari Yargı Reformu ile Yürürlüğe Giren Kanunların Vergi Yargısı Sisteminde Getirdiği Değişiklikler	31
3.2.1. Vergi Usul Kanunu	32
3.2.2. Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun	32
3.2.3. Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun.....	33
3.2.4. Danıştay Kanunu.....	33
3.2.5. İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun	33
3.2.6. Hukuk Muhakemeleri Kanunu	33
3.2.7. Gümrük Kanunu	34

D. 1982 TARİHLİ İDARİ YARGI REFORMU SONRASI VERGİ YARGISI ÖRGÜTLENMESİ.....	35
1. Vergi Mahkemeleri	37
1.1. Vergi Mahkemelerinin Yapısı	37
1.2. Vergi Mahkemelerinin Görevleri.....	42
1.2.1. Mükellef ve Ceza Muhatabı Yönünden	45
1.2.2. Vergi Dairesi Yönünden.....	48
2. Kanun Yolu.....	49
2.1. Kanun Yoluna Genel Bir Bakış	50
2.2. İstinaf Mercii: Bölge İdare Mahkemesi	51
2.2.1. İstinaf Uygulamasına Tarihsel Bir Bakış.....	52
2.2.2. Bölge İdare Mahkemeleri.....	54
2.2.2.1. Bölge İdare Mahkemelerinin Kuruluşu.....	55
2.2.2.2. Bölge İdare Mahkemelerinin İstinaf Mahkemesi Olma Nedenleri	56
2.2.2.3. İstinaf Mercii	57
2.2.2.4. Bölge İdare Mahkemelerinin Yapısı.....	58
2.2.2.5. Bölge İdare Mahkemelerinin Görevleri	61
2.2.2.6. Bölge İdare Mahkemesi Başkanının Görevleri	61
2.2.2.7. Bölge İdare Mahkemesi Dairelerinin Görevleri	62
2.2.2.8. Bölge İdare Mahkemesine İstinaf Başvurusu	63
2.2.2.9. İstinaf Sistemi Değerlendirilmesi.....	64
2.2.2.10. İvedi Yargılama Usulü	70
2.3. Danıştay.....	72
2.3.1. Danıştayın Kuruluşu	72
2.3.2. Danıştayın Görevleri	75
2.3.2.1. Danıştayın Yargısal Görevleri	75
2.3.2.1.1. Temyiz Mercii Olarak Danıştay.....	75
2.3.2.1.2. Temyiz Yoluna Başvurulabilen Kararlar.....	76
2.3.2.1.2.1. İstinaf Sonucu Verilen Nihai Kararlar	77
2.3.2.1.2.2. Danıştayın İlk Derece Mahkemesi Sıfatıyla Baktığı Nihai Yargı Kararları	78

2.3.2.1.2.3.	İvedi Yargılama Usulüne Tabi Kararlar	79
2.3.2.1.2.4.	MEB ile ÖSYM Tarafından Yapılan Merkezi ve Ortak Sınavlar, Bu Sınavlara İlişkin İş ve İşlemler İle Sınav Sonuçları Hakkında Açılacak Davalarda Verilen Nihai Kararlar	80
2.3.2.2.	Danıştayın İlk Derece Mahkemesi Olarak Görevleri	81
2.3.2.3.	Danıştayın Danışma ve İnceleme Görevleri	81
2.3.3.	Danıştayın Yapısı	81
2.3.3.1.	Danıştay Daireleri	82
2.3.3.2.	Danıştay Genel Kurulu	84
2.3.3.3.	İdari İşler Kurulu	84
2.3.3.4.	İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurulları	85
2.3.3.5.	İçtihatları Birleştirme Kurulu	86
2.3.3.6.	Başkanlar Kurulu	86
2.3.3.7.	Başkanlık Kurulu	86
2.3.3.8.	Yüksek Disiplin Kurulu	87
2.3.3.9.	Disiplin Kurulu	87
2.3.4.	Danıştay Üyeleri	88
2.3.4.1.	Danıştay Üyelerinde Aranılan Nitelikler	88
2.3.4.2.	Danıştay Üyelerinin Seçimi	88
2.3.5.	Danıştay Başkanı, Başsavcısı, Başkanvekilleri ve Daire Başkanlarının Nitelikleri, Seçimleri ve Görev Süreleri	89
2.3.6.	Danıştay Tetkik Hâkimi ve Savcılarının Atanmaları ve Dairelere Verilmeleri	90
2.3.7.	Memurların Nitelikleri, Atanmaları, İstihdamı, Nakilleri ve Görevlendirilmeleri	90
2.3.8.	Vergi Yargılaması Yapan Danıştay Daireleri	91
3.	Olağanüstü Kanun Yolları	92
3.1.	Kanun Yararına Temyiz	94
3.2.	Yargılamanın Yenilenmesi	100

3.2.1. Yargılanmanın Yenilenmesinin Şartları	102
3.2.2. Yargılamanın Yenilenmesinin Sonuçları	105

İKİNCİ BÖLÜM

ALMANYA VE FRANSA'DA VERGİ YARGISI SİSTEMİ

A. ALMANYA'DA VERGİ YARGISI SİSTEMİ	107
1. Alman Vergi Yargısının Tarihsel Süreci.....	107
1.1. Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu Dönemi	107
1.2. Alman Konfederasyonu Dönemi	111
1.3. Alman İmparatorluğu Dönemi	112
1.4. Weimar Cumhuriyeti Dönemi	115
1.5. Üçüncü Reich Dönemi (Nazi Devleti).....	118
1.6. İşgal Yönetimi Dönemi	119
1.7. Almanya Federal Cumhuriyeti Dönemi	121
1.8. Alman Vergi Yargısının Tarihsel Gelişiminin Taşıdığı Özellikler	122
2. Günümüzde Alman Vergi Yargısı	123
2.1. Vergi Mahkemeleri.....	124
2.2. Fahri Yargıçlık Müessesesi.....	127
2.3. Federal Vergi Mahkemesi	132
2.4. Yargılama Süreci.....	133
2.5. Yargı Dışı Çözüm Aşaması.....	133
2.6. Vergi Mahkemesinde Yargılama Aşaması	140
2.6.1. Vergi Mahkemelerince Çözümlenecek Uzlaşmazlıklar.....	142
2.6.2. Görev ve Yetki	143
2.6.3. Vergi Mahkemelerinde Açılacak Davalar	145
2.6.4. Yürütmenin Durdurulması	146
2.6.5. Davanın Açılması.....	147
2.6.6. Mahkemenin Karar ve İşlemleri	148
2.6.7. Esas Hakkında Karar	150
2.6.8. Şikâyet.....	151
2.7. Temyiz	153

B. FRANSA'DA VERGİ YARGISI SİSTEMİ.....	159
1. Fransız Vergi Yargısının Tarihsel Süreci	159
1.1. Eski Rejim.....	159
1.2. Fransız Devrimi	160
1.3. İlk Derece Meclislerinin ve İdari Meclislerin Kurulması Hakkında Kanun.....	161
1.4. Yargı Teşkilâtı Hakkında Kanun.....	162
1.5. 7 ve 11 Eylül 1790 Tarihli Kanun.....	163
1.6. Yeni Vergi Kanunları.....	165
1.7. Cumhuriyet Topraklarının Bölünüşü ve İdare Hakkında Kanun	166
1.8. Danıştay	168
1.9. Üçüncü Cumhuriyet İçtihatları.....	170
1.10. Alsace-Lorraine İdare Mahkemesi	171
1.11. Valilik Kurullarından İdare Mahkemelerine	173
1.12. Tarihsel Gelişimin Taşıdığı Özellikler.....	174
2. Fransa'da Güncel Vergi Yargılamaları.....	174
2.1. Görevli Yargı Kolunun Belirlenmesi	175
2.2. İçtihat Hukukunun Yaklaşımı	176
2.3. Zorunlu İdari Ön Başvuru.....	178
2.4. Başvuru Usulü.....	179
2.5. Dava Ehliyetinde Menfaat Şartı	180
3. Yargılama Süreci.....	180
3.1. Tam Yargı Davaları	181
3.2. İdari Yargıda Görülen Atipik Vergi Davaları	183
3.3. İptal Talebiyle Sınırlı Davalar	183
3.4. İdarenin Sorumluluk Hallerinden Kaynaklanan Davalar	185
3.5. Adli Yargıda Görülen Vergi Davaları.....	186

SONUÇ.....	189
A. Almanya’da Vergi Yargısının Farklılık Taşıyan Özellikleri	191
1. Almanya’nın Ayrı Bir Vergi Yargısı Teşkilatı Bulunmaktadır	191
2. Alman Vergi Yargısının Özel Vergi Yargı Usulü Mevzuatı Bulunmaktadır	192
3. Almanya’da İki Dereceli Bir Vergi Yargısı Sistemi Vardır	192
4. Fahri Yargıçlık Müessesesi	193
5. Zorunlu Yargı Dışı Çözüm Aşaması (İtiraz Başvurusu)	194
6. Tespit Davası Alman Vergi Yargısı Türlerinden Birisini Oluşturur	195
B. Fransa’da Vergi Yargısının Farklılık Taşıyan Özellikleri	196
1. Fransa’da Dolaylı Vergiler Adli Yargıda, Dolaysız Vergiler İdari Yargıda Görülmektedir.....	197
2. Zorunlu İdari Ön Başvuru	197
3. Tam Yargı Davaları	198
KAYNAKÇA.....	201